

**Secretariatul Parlamentului
Republicii Moldova**

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul legii cu privire la modificarea unor acte normative

(nr.264 din 30 iunie 2022)

Direcția generală juridică a examinat, în mod prioritar, proiectul de lege sus-nominalizat, prin prisma prevederilor art. 54 din Regulamentul Parlamentului și ale prevederilor Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative și expune următoarele considerente.

I. Observații generale:

1. Proiectul legii a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea nr.429/2022, fapt ce corespunde art. 73 din Constituție și prevederilor art. 47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Conform notei informative, proiectul legii supus avizării urmărește implementarea acțiunii 1.1.4.a) din Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei privind asigurarea independenței și integrității sectorului justiției pentru anii 2022-2025, aprobat prin Legea nr. 211/2021, care are drept scop instituirea obligației de declarare a averii la etapa admiterii la Institutul Național al Justiției, în vederea asigurării integrității transparente în rândul viitorilor audienți ai Institutului.

Adițional, proiectul urmărește îmbunătățirea unui șir de aspecte administrative ce se referă la componența, selectarea și activitatea organelor de conducere ale Institutului național al Justiției, în vederea asigurării unei reprezentativități proporționale a organelor de administrare a sistemului justiției.

Argumentele invocate de autor în nota informativă justifică parțial necesitatea elaborării proiectului, nefiind întrunite în totalitate cerințele art.30 ale Legii nr.100/2017. Astfel, nota informativă nu conține argumente referitor la stabilirea cerinței de experiență profesională necesară pentru persoana care candidează la funcția de director și director adjunct al Institutului Național al Justiției, și anume reducerea anilor, excuderea cerinței de deținere a diplomei

de studii superioare complete în drept pentru funcția de director adjunct al Institutului, etc.

3. Cu referire la fundamentarea economico-financiară, condiție obligatorie, potrivit art. 30 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 100/2017, autorul menționează că, implementarea prevederilor proiectului nu necesită cheltuieli financiare suplimentare din bugetul public național.

II. Observații de ordin tehnico-juridice:

1. Proiectul de lege necesită a fi conformat regulilor stabilite în Metodologia de tehnică legislativă aplicată la redactarea proiectelor de acte normative, aprobată prin Hotărârea Biroului permanent al Parlamentului nr. 3/2022.

2. La art. I.

2.1. Legea nr. 544/1995 cu privire la statutul judecătorului, după publicare a fost republicată de două ori. Astfel, conform regulilor normelor tehnicii legislative, sursa publicării se va indica cea mai recentă versiune a republicării.

2.2. Reieșind din faptul că, legea care face obiectul modificării a fost modificată după ultima republicare, textul introductiv se va completa după paranteza în care se indică sursa publicării, cu precizarea „cu modificările ulterioare”.

➤ *Această obiecție este valabilă și pentru art. II din proiect, cu referire la Legea nr.152/2006 privind Institutul Național al Justiției.*

3. La art. II.

3.1. La pct.1 din proiect

La art.6 redacția textului alin.(4) nu corespunde stilului juridic, astfel propunem următorul cuprins:

„(4) Calitatea de membru al Consiliului încetează în următoarele cazuri:

a) la cerere;”, în continuare după text.

3.2. La pct.4 din proiect

Atragem atenție, la expresia „sau al lipsei acestora” din alin.(3) al art.9, care necesită a fi înlocuită printr-o expresie specifică limbajului juridic al actelor normative, de exemplu „se află în imposibilitate temporară de a-și exercita atribuțiile”.

De asemenea, atragem atenție la perioada interimatului funcției, în special - *la prelungirea cu cel mult 6 luni*. De principiu, în situațiile în care survine vacanța funcției se instituie interimatul funcției, care reprezintă o perioadă de timp în care funcția vacantă este exercitată de o altă persoană decât titularul funcției. Ținând cont de principiul constituțional al legalității într-un stat de drept, *considerăm necesar de a respecta termenul fixat prin*

lege, fără a da posibilitate, din start, prelungirea acestui termen, deoarece de aceasta depinde buna funcționalitate a Institutului Național al Justiției.

Prevederile art.9 instituie criteriile înaintate candidatului la funcția de director. Reținem că, prezentul articol nu conține un șir de cerințe obligatorii, precum deținerea cetățeniei Republicii Moldova, reputație ireproșabilă, lipsa antecedentelor penale, cunoașterea limbii române, etc. Considerăm judicious, ca prezenta lege să conțină exhaustiv cerințele accederii în funcție de director INJ. Argumentul autorului, precum că regulamentul intern al INJ, va conține cerințele date nu îl susținem, ori actul normativ secundar este adoptat întru executarea legii și în limitele competenței instituite prin lege.

3.3. La pct.5, referitor la excluderea cuvintelor „în drept” din textul alin. (1) al art.10

Potrivit prevederilor legii, directorul este asistat de către un director adjunct. În absența directorului, directorul adjunct exercită atribuțiile acestuia. Actualmente, legea prevede că directorul adjunct este numit de Consiliu, la propunerea directorului, din rândul persoanelor care au diplomă de studii superioare complete în drept (...).

Prin excluderea obligativității deținerii diplomei de studii superioare complete în drept, subînțelegem că în această funcție poate activa persoana, din orice domeniu de activitate.

Pornind de la prevederile alin.(3) al art.10, conform căruia, în absența directorului, directorul adjunct exercită atribuțiile acestuia, precum și de la argumentarea autorului de la pct.6 din nota informativă, unde se subliniază că este imperativ ca directorul Institutului să fie ales doar din rândul persoanelor cu studii superioare complete în drept, considerăm oportun de a stabili expres în lege cerințe speciale cu referire la funcția de director adjunct, dat fiind faptul că lipsa de experiență, competențele profesionale/studiile din alte domenii, ar face ca activitatea Institutului să fie inefficientă.

4. La art. III

4.1. Cu referire la intrarea în vigoare, menționăm că momentul intrării în vigoare, urmează a fi conformat prevederilor alin. (1) al art. 56 din Legea nr. 100/2017, care prevede că actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau la data indicată în textul actului normativ, care nu poate fi anterioară datei publicării. Poate fi stabilită o altă dată, conform alin. (3) al aceluiași articol, doar în cazul în care se urmărește protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, realizarea angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova, conformarea cadrului normativ hotărârilor Curții Constituționale, eliminarea unor lacune din legislație sau contradicții între actele normative ori dacă există alte circumstanțe obiective.

4.2. Cu referire la dispozițiile finale și tranzitorii, cu privire la punerea în aplicare a prevederilor art. II pct.1 din proiect, în partea ce modifică art.6

alin.(2) și (2¹), atragem atenție asupra necesității corelării noilor reglementări cu cele existente, pentru a exclude conflictul de norme, precum și a diferitor interpretări cu privire la încetarea, revocarea mandatului membrilor Consiliului INJ, desemnați de Consiliul Superior al Magistraturii și Consiliul Superior al Procurorilor.

În concluzie, menționăm că textul proiectului de lege, urmează a fi revăzut și redactat, ținând cont de obiecțiile și propunerile corespunzătoare definitivării corecte a proiectului, pentru a corespunde celor trei criterii de calitate – accesibilitate, previzibilitate și claritate.

Șef Direcție generală
Ion CREANGĂ

Ex.: Silvia Cojocari
tel: 022 820 576